

Denne Anskuelse har fundet meget forskellige Udtryk, at Adgangen til offentlig Hjælp er bleven for let (særlig med den ekstraordinære Arbejdsløshedshjælp er der en vis Utilfredshed), at den i større eller mindre Grad er egnet til at svække Selvopholdelsesdriften eller allerede har haft denne Virkning, at den offentlige Hjælp i højere Grad bør bygges paa Princippet Hjælp til Selvhjælp, at Forsikringsvejen i højere Grad bør tages i Brug o. s. v. Det skal dog fremhæves, at denne Anskuelse hyppigst har fundet Udtryk i almindelige Udtalelser, der ikke gør nærmere Rede for, hvilke Love der findes at begrundede den paagældende Anskuelse. Dette kan til en vis Grad bero paa Vanskeligheden ved konkret at paavise de paastaaede indirekte Virkninger. Men det er paa den anden Side bemærkelsesværdigt, at der — bortset fra et vist Antal Tilfælde, hvor Arbejdsløsheds-Understøttelsen omtales som værende for høj i Forhold til den gængse Arbejds løn, for let opnaelig e. l., og bortset fra, at Ydelsen af Aldersrente til Personer med relativt stor Formue og Indtægt af et stort Antal Sogneraad omtales som unødvendig, umotiveret eller urimelig, og at Invaliderenten formentlig i en vis Udstrækning anses for at være for rigelig for visse Kategorier af Invalider, hvad der dog hyppigt finder mere indirekte Udtryk (jfr. det følgende) — ved den konkrete Omtale af de forskellige Love, som det nedenfor skal vises nærmere, langt hyppigere forekommer Udtalelser om, at en given Ydelse er for lille, eller at Kredsen af de til Ydelsen berettigede bør udvides, end Udtalelser af modsat Indhold.

Som en almindelig Udtalelse, der formentlig bør fremhæves paa dette Sted, hvor Talen er om de Anskuelser, der er kommen til Orde vedrørende Virkningerne af den sociale Lovgivning, skal der peges paa Udtalelsen af Sundhedsstyrelsen, hvori denne, foranlediget af, at det af Overskriften paa Spørgeskemaet kan se ud, »som om Udgifterne vedrørende den hygiejniske Lovgivning i denne Forbindelse skal behandles alene som et Led af Understøttelseslovgivningen«, bl. a. udtaler, at den i saa Henseende ønsker at fremhæve, »at Sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse er en selvstændig Samfundsopgave, og at det er dette, der har ligget til Grund for de vigtigste af de hygiejniske Love, Epidemiloven, Tuberkuloseloven, Lov om veneriske Sygdomme, Sygekasseloven m. m. Forsaavidt kommer den Opgave at yde Understøttelse i anden Række ved disse Loves Betydning for Samfundet, som Understøttelsen i visse Tilfælde er en nødvendig Betingelse for, at Forebyggelse eller Bekæmpelse af Sygdommene kan finde Sted. Efter Sundhedsstyrelsens Mening bør en eventuel Samarbejden eller Forenkling af Forsørgelseslovgivningen ikke paa nogen Maade svække de hygiejniske Loves Betydning og Virkning«.

Den følgende Oversigt over Besvarelserne af Spørgeskemaets enkelte Spørgsmaal omfatter — som foran nævnt — samtlige indkomne Besvarelser med Undtagelse af Hjælpekassernes og Værgeraadenes, d. v. s. Besvarelser fra:

A. *Samtlige foran nævnte Institutioner,*

B. *Følgende Amter* (Besvarelse dels med, dels uden Udfyldning af det udsendte Spørgeskema):

Frederiksborg Amt.

Holbæk Amt.

Præstø Amt.

Maribo Amt.

Svendborg Amt.

Odense Amt.

Vejle Amt.

Aarhus Amt.

Randers Amt.

Thisted Amt.

Ringkøbing Amt.

Ribe Amt.

Haderslev Amt.

Sønderborg Amt.

Tønder Amt.